

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI/ WYCHOWAWCÓW
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA
ŻYCIA I ZDROWIA
WYCHOWANKÓW**

**Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych
w Kielcach, ulica Jagiellońska 30**

- 1. Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia używania przez uczniów/wychowanków narkotyków, alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych**
- 2. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia Placówki przez ucznia/wychowanka**
- 3. Procedura postępowania w razie wypadku zagrażającego zdrowiu lub życiu ucznia/wychowanka, samouszkodzeń**
- 4. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń/ wychowanek przejawia zachowanie agresywne**
- 5. Procedura postępowania wobec ucznia/ wychowanka- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa**
- 6. Procedura postępowania wobec ucznia/ wychowanka, który stał się ofiarą czynu karalnego**
- 7. Procedura samodzielnego wyjazdu wychowanków do domów rodzinnych**
- 8. Procedura samodzielnego wyjścia przez uczniów/wychowanków do miasta**
- 9. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego**
- 10. Procedura ewakuacji uczniów, nauczycieli i pracowników z budynku Zespołu Placówek Szkolno- Wychowawczych w Kielcach przy ulicy Jagiellońskiej 30**
- 11. Procedura pełnienia dyżurów nocnych w Placówce**

Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia używania przez uczniów/wychowanków narkotyków, alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń/wychowanek, który używa narkotyków, alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, podejmuje się następujące kroki:

1. Nauczyciel/wychowawca informuje o fakcie kierownika do spraw opiekuńczo – wychowawczych, dyrekcję Placówki i pedagoga, psychologa szkolnego.
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz - w ich obecności – z uczniem/wychowankiem. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia/wychowanka do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
3. Wychowawca sporządza notatkę ze spotkania, w której zamieszczone zostaną zobowiązania do pracy nad dzieckiem, podpisane przez wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu lub kontrakt. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich)
5. Szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia/wychowanka, spotkania z pedagogiem, psychologiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy jest podejrzenie, że uczeń/wychowanek znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych na terenie Placówki nauczyciel/wychowawca powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel/wychowawca informuje o fakcie kierownika do spraw opiekuńczo – wychowawczych, dyrekcję Placówki i pedagoga, psychologa szkolnego.

2. Nauczyciel/wychowawca powinien odizolować ucznia od reszty uczniów/wychowanków i przekazać pod opiekę osoby zapewniającej mu bezpieczeństwo,
3. Zawiadomić o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych z jednoczesnym zobowiązaniem do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły (nie wolno pijanego ucznia wypuścić samego do domu),
4. Zawiadomić pogotowie, jeśli stan ucznia zagraża ich bezpieczeństwu,
5. Powiadomić Policję w sytuacji, gdy uczeń spożywał alkohol na terenie szkoły lub jest pod wpływem substancji, a swoim zachowaniem zagraża bezpieczeństwu swojemu i innych osób
6. Zastosować wobec ucznia kary przewidziane w statucie.

III. W przypadku, gdy nauczyciel/wychowawca znajduje na terenie Placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel/wychowawca, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Stara się (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych), ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
3. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych, dyrekcję Placówki, i pedagoga, psychologa szkolnego, rodziców oraz wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel/wychowawca podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominająca narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną, powinien podjąć następujące kroki:

Nauczycielowi/wychowawcy nie wolno samodzielnie wykonać czynności przeszukania rzeczy osobistych - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji, ale może nakazać, aby uczeń/wychowanek w obecności drugiego nauczyciela/wychowawcy sam wyjął wszystkie przedmioty, pokazał zawartość torby oraz kieszeni we własnej odzieży

czy innych przedmiotów z najbliższego otoczenia

1. O swoich spostrzeżeniach lub podejrzeniach powiadamia kierownika do spraw opiekuńczo – wychowawczych, dyrekcję Placówki, pedagoga szkolnego.
2. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia rodziców/opiekunów ucznia/wychowanka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w Placówce.
3. Gdy uczeń/wychowanek nie chce przekazać substancji na prośbę nauczyciela/wychowawcy, dyrektor Placówki wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń/wychowanek dobrowolnie wyda nauczycielowi/wychowawcy substancję, nauczyciel/wychowawca po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest niezwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń/wychowanek nabył substancję, a całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę ze zdarzenia wraz z własnymi spostrzeżeniami.

Uwaga: zgodnie z przepisami Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karane jest:

- ***Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych***
- ***Wprowadzanie do obrotu środków odurzających***
- ***Udzielanie, ułatwianie, umożliwianie innej osobie ich użycia oraz nakłanianie do użycia***
- ***Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających***

Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia Placówki przez ucznia/wychowanka

1. Z chwilą stwierdzenia samowolnego opuszczenia przez ucznia/wychowanka Placówki – ucieczki/ wyjścia, nauczyciel/ wychowawca pełniący dyżur w pierwszej kolejności podejmuje działania w celu ustalenia miejsca przebywania ucznia/wychowanka.

W przypadku, gdy nie uda się ustalić miejsca jego pobytu, a uczeń/ wychowanek nie wróci do Placówki, nauczyciel/ wychowawca powiadamia o tym fakcie dyrekcję Placówki, kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziców i policję.

2. Każde samowolne oddalenie ucznia/wychowanka powinno być opisane w formie notatki służbowej. Wpis powinien zawierać: datę, godzinę, prawdopodobny sposób oddalenia, jego okoliczności i domniemane miejsce pobytu.

3. Nauczyciel/ wychowawca powinien odbyć rozmowę z uczniem/ wychowankiem w celu poznania przyczyn ucieczki/ samodzielnego wyjścia z Placówki.

4. Nauczyciel/ wychowawca przeprowadza rozmowę wychowawczą z uczniem/wychowankiem w obecności kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych lub pedagoga.

5. Jeżeli dana sytuacja się powtarza rozmowa z wychowankiem/ uczniem będzie przeprowadzona w obecności Dyrektora Placówki, rodziców/ opiekunów.

Procedura postępowania w razie wypadku zagrażającego zdrowiu lub życiu ucznia/wychowanka

I. Każdy nauczyciel/wychowawca, który jest świadkiem nieszczęśliwego wypadku w szkole i na terenie Placówki ma obowiązek:

1. Wezwania na miejsce wypadku pielęgniarki szkolnej, oraz udzielenia uczniowi/wychowankowi pierwszej pomocy w zależności od potrzeb.
2. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia ucznia/wychowanka- wezwania pogotowia ratunkowego.
3. Zawiadomienia kierownika do spraw opiekuńczo – wychowawczych rodziców/opiekunów ucznia/wychowanka o wypadku.
4. W zależności od okoliczności wypadku- zabezpieczenia jego miejsca.
5. W razie nieobecności pielęgniarki szkolnej – ma obowiązek opiekowania się uczniem/wychowankiem do czasu przyjazdu pogotowia.
6. W przypadku ucznia/wychowanka, jeśli istnieje konieczność zabrania go do szpitala- towarzyszenia mu do czasu pojawienia się przy uczniu/wychowanku rodzica/prawnego opiekuna.
7. Poinformowania kierownika do spraw opiekuńczo – wychowawczych.
8. Sporządzenia notatki o okolicznościach zdarzenia.

Nauczyciel ma obowiązek sprawowania opieki nad uczniem/wychowankiem od momentu wypadku do czasu zapewnienia uczniowi specjalistycznej pomocy i przekazania go rodzicom

II. Kiedy nauczyciel/wychowawca zauważy wszelkie przejawy zachowań autodestrukcyjnych lub zachowań ryzykownych powinien:

1. Poinformować wychowawcę klasy, psychologa, pedagoga i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca klasy, psycholog, pedagog lub inni nauczyciele/wychowawcy. zobowiązani są do nawiązania kontaktu z uczniem kierując się zasadą poufności. Istotnym zadaniem osoby pierwszego kontaktu jest ocena zachowań ucznia i podjęcie

dalszych działań.

3. Jeżeli problem uznany jest za ważny, należy poinformować rodzica/opiekuna prawnego o zachowaniu i problemie ucznia/wychowanka. Zasygnalizować rodzicowi/opiekunowi prawnemu konieczność szukania dalszej pomocy i przedstawić możliwości w tym zakresie takie jak m.in. kontakt z poradnią zdrowia psychicznego, Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach.

4. Problem związany z bezpośrednim ryzykiem dla zdrowia lub życia, wymagający natychmiastowej interwencji, obejmuje przede wszystkim szczegółowo zaplanowane lub już podjęte próby samobójcze lub uszkodzenia ciała (np. próby przedawkowania leków, wieszania się, skoku z wysokości, próby podcinania żył). W takich okolicznościach należy:

- poinformować dyrektora szkoły, pedagoga i psychologa,
- poinformować o sytuacji rodziców,
- wezwać pogotowie ratunkowe i/lub zawiadomić policję.

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń/wychowanek przejawia zachowanie agresywne

1. Nauczyciel/wychowawca reaguje na zachowanie agresywne i przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu.
2. Nauczyciel/wychowawca przypomina zasady i normy zachowania obowiązujące na terenie Placówki oraz wyciąga konsekwencje z niewłaściwego zachowania ucznia/wychowanka.
3. W przypadku braku poprawy zachowania nauczyciel/wychowawca wpisuje uwagę do zeszytu obserwacji lub dziennika.
4. Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaistniałym zdarzeniu kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych, rodziców/opiekunów.
5. Nauczyciel/wychowawca informuje pedagoga/psychologa w sytuacjach powtarzającego się agresywnego zachowania ucznia/wychowanka.
6. Uczeń/ wychowanek zostaje objęty pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie Placówki.
7. Jeżeli zachowanie nadal nie ulega poprawie, wezwani zostają rodzice/opiekunowie ucznia/wychowanka. Nauczyciel/wychowawca oraz pedagog i psycholog przeprowadzają rozmowę z rodzicami/opiekunami (ustalają przyczyny agresywnego zachowania ucznia/wychowanka, określają zasady dalszego postępowania celem poprawy zachowania ucznia/wychowanka; rodzice/opiekunowie otrzymują poradę, wsparcie).
8. Jeżeli w/w środki zaradcze nie przyniosą efektu, powołuje się komisję w składzie: Dyrekcja, kierownik do spraw opiekuńczo-wychowawczych, wychowawca klasy i internatu, rodzice/opiekunowie oraz uczeń/wychowanek; z posiedzenia komisji sporządza się notatkę służbową, a nauczyciel/wychowawca odnotowuje ten fakt w dzienniku, potwierdzając podpisami rodziców/opiekunów.
9. W sytuacjach często powtarzających się zachowań agresywnych, po wykorzystaniu wszystkich wyżej wymienionych działań, Placówka zwraca się o pomoc do sądu rodzinnego, policji i „pilotuje” działania.

10. W przypadku wyjątkowych zachowań agresywnych zagrażających zdrowiu i życiu, nauczyciel/ wychowawca odizolowuje ucznia/wychowanka od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego i stwarza warunki, które nie będą zagrażały zdrowiu i życiu jego oraz innych osób; Dyrekcja podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji bądź pogotowia.

A. Procedura postępowania wobec ucznia/wychowanka - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa lub innych sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia i życia:

1. Niezwłoczne powiadomienie Dyrektora Placówki.
2. Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Sprawca (o ile jest znany i przebywa na terenie Placówki) zostaje przekazany pod opiekę nauczyciela/wychowawcy lub pedagoga i psychologa i przebywa w miejscu odosobnionym (np. gabinecie pedagoga/psychologa).
4. Powiadomienie rodziców/ opiekunów ucznia/wychowanka – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, dotkliwe pobicie, zachowania o charakterze seksualnym itp.), lub sprawca nie jest uczniem/wychowankiem Placówki i jego tożsamość nie jest znana, a także, jeśli istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów czynu karalnego, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie Placówki używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
7. Po przybyciu do Placówki rodzice/opiekunowie lub policja przejmują odpowiedzialność za ucznia/wychowanka. Placówka udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

B. Procedura postępowania wobec ucznia/wychowanka, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie poszkodowanemu pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała poważnych obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie o zdarzeniu Dyrektora Placówki.
3. Powiadomienie rodziców/opiekunów ucznia/wychowanka.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Nauczyciel/wychowawca zapewnia uczniowi/wychowankowi, który stał się ofiarą czynu karalnego bezpieczeństwo i wsparcie.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego poprzez ucznia/ wychowanka, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia/ wychowanka, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art.4 Upn i art. 304Kpk).

Procedura samodzielnych wyjazdów i wyjść uczniów/wychowanków

I. Samodzielny wyjazd wychowanków do domów rodzinnych.

1. Uczniowie/wychowankowie mogą wyjeżdżać samodzielnie do domu rodzinnego od I klasy szkoły ponadpodstawowej.
2. Rodzice/opiekunowie muszą wyrazić pisemną zgodę na samodzielne wyjazdy dziecka z Placówki.
3. Pisemna zgoda rodziców/opiekunów musi być zaopiniowana przez kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych po konsultacji z wychowawcami klas i grup.
4. Podpisana przez rodziców zgoda na wyjazd do domu dziecka powinna znajdować się w dokumentacji ucznia/wychowanka.
5. Sporządza się aktualną listę uczniów/wychowanków, mających zgodę przez rodziców/ opiekunów na samodzielne wyjazdy. Lista powinna być u kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych oraz w pokoju wychowawców.
6. Fakt wyjścia wychowanka z Placówki musi być odnotowany w zeszycie wyjazdów (zapisana godzina wyjścia i podpis wychowanka).
7. W wyjątkowych przypadkach, na pisemną bądź telefoniczną prośbę rodziców/ opiekunów z podaną datą i przybliżoną godziną wyjazdu wychowawca klasy bądź grupy zwalnia dziecko wcześniej niż w ostatni dzień nauki szkolnej (w danym tygodniu).
8. Każde spóźnienie wychowanka winno być odnotowane. Rodzice/opiekunowie będą informowani o przypadkach spóźnienia dziecka przez wychowawców podczas spotkań z rodzicami/ opiekunami.

II. Samodzielne wyjście do miasta.

1. Uczniowie/wychowankowie mogą samodzielnie wychodzić do miasta od klas I szkoły ponadgimnazjalnej.
2. Rodzice/opiekunowie muszą pisemnie wyrazić zgodę na samodzielne wychodzenie do miasta.
3. Pisemna zgoda rodziców/ opiekunów musi być zaopiniowana przez kierownika do spraw opiekuńczo - wychowawczych po konsultacji z wychowawcami klasy i grupy.
4. Podpisana zgoda przez rodziców/opiekunów na wychodzenie dziecka do miasta powinna znajdować się w dokumentacji wychowanka.
5. Sporządza się aktualną listę uczniów/wychowanków, mających zgodę rodziców/opiekunów na samodzielne wyjścia. Lista powinna znajdować się u kierownika do spraw opiekuńczo-wychowawczych oraz w pokoju wychowawców.
6. Fakt wyjścia dziecka z Placówki musi być odnotowany w zeszycie wyjść do miasta (zapisana godzina wyjścia i powrotu, cel wyjścia oraz podpis wychowanka).
7. Powrót ucznia/wychowanka do Placówki powinien nastąpić do godziny 18⁰⁰ w przypadku internatu a do godziny 20⁰⁰ w przypadku Bursy.
8. W szczególnych przypadkach istnieje możliwość późniejszego powrotu do Placówki. Odbywa się to za zgodą rodziców/opiekunów i po wyrażeniu zgody przez kierownika do spraw opiekuńczo- wychowawczych.
9. Trzykrotne spóźnienie się ucznia/wychowanka spowoduje cofnięcie zgody na samodzielne wyjścia (bez informowania rodziców/opiekunów).
10. Ponownie zgody na samodzielne wychodzenie do miasta udzielić może tylko kierownik do spraw opiekuńczo- wychowawczych bądź Dyrektor Placówki.
11. W przypadku spóźnienia ucznia/wychowanka należy:
 - próbować skontaktować się z uczniem/wychowankiem w celu ustalenia przyczyn nieobecności,
 - powiadomić rodziców/opiekunów,
 - poinformować kierownika do spraw opiekuńczo- wychowawczych,
 - zawiadomić policję,
 - sporządzić notatkę służbową.

Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego

Wtargnięcie napastników do obiektu

1. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
2. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów/wychowanków z jakimś poleceniem.
3. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
4. Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
5. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
 - nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
 - nakaż dzieciom położyć się na podłodze.
6. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję.

Dopóki nie zostaniesz

zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

7. Po zakończeniu akcji:
 - sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregoś dziecka poinformuj Policję,
 - nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,
 - prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Użycie broni palnej na terenie szkoły

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić dzieci.
3. Dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

6. Po opanowaniu sytuacji:

- upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),
- zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych,
- udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania,
- zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

Procedura postępowania w przypadku zagrożeń wybuchem

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
- samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora Placówki, dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby – Policję.

2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami.

3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji Placówki.

Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej

przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje Dyrektor Placówki lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.
2. Ciekawość może być niebezpieczna- należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniem administratora budynku lub wskazaniem upoważnionych osób.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

- słuchaj uważnie,
- zapamiętaj jak najwięcej,
- jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
- zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
- nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
- jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer,
- jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał – przekażesz ją Policji.

2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
3. Zaalarmuj dyrektora Placówki.
4. Powiadom o zagrożeniu personel Placówki oraz uczniów/wychowanków, w sposób nie wywołujący paniki!
5. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą procedurą.

UWAGA! Poinstruuuj uczniów/wychowanków o zabranii ze sobą rzeczy osobistych

6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieczętki, klucze, wartościowe przedmioty.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
9. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
10. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu.

11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzisz bombę to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych: 997, 999, 998 lub 112.
3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom/wychowankom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
4. Powiadom o zagrożeniu personel Placówki oraz uczniów/wychowanków, w sposób nie wywołujący paniki!
5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieczętki, klucze, wartościowe przedmioty
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych:
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą procedurą.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Procedura ewakuacji uczniów, nauczycieli i pracowników z budynku Zespołu Placówek Szkolno- Wychowawczych w Kielcach przy ulicy Jagiellońskiej 30

CEL PROCEDURY:

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów nauczycieli i pracowników ZPSW w Kielcach w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

Procedura określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących niezbędne działania począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją uczniów i nauczycieli z budynków.

PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY:

1. POŻAR - gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami.
2. ZAMACH TERRORYSTYCZNY – otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego.
3. ZAGROŻENIE NSCH – jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza jest większy niż 15 minut.
4. ZAGROŻENIE KATASTROFĄ BUDOWLANĄ.
5. ZAGROŻENIE WYBUchem GAZU SPOWODOWANE AWARIĄ INSTALACJI GAZOWEJ.
6. INNE.

SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU – SYGNAŁY ALARMOWE

Alarmowanie o zagrożeniach w budynku Placówki odbywa się w ramach wewnętrznego systemu alarmowania z wykorzystaniem megafonu znajdującego się na portierni.

1. W każdym wypadku zagrożenia wymagającego ewakuacji 3 - krotnie powtarzamy słowny komunikat „**EWAKUACJA**” oraz sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty.
2. Portier placówki przekazuje komunikat o ewakuacji do Dyrekcji na tej podstawie ogłasza się alarm i przystępuje do natychmiastowej ewakuacji.
3. Ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany kierując się ustaleniami procedury i aktualnie zaistniałą sytuacją.
4. Komunikat o ewakuacji powinien być słownie doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się w rejonie Placówki.

**ŚWIADEK NIEBEZPIECZNEGO ZDARZENIA / BIORCA INFORMACJI /
ZOBOWIĄZANY JEST NATYCHMIAST POWIADOMIĆ DYREKCJĘ,
SEKRETARIAT SZKOŁY LUB NAUCZYCIELI DYŻURUJĄCYCH W SZKOLE
LUB PLACÓWCE**

PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

1. PORTIER

W godzinach pracy Placówki – treść otrzymanej informacji / komunikatu o zagrożeniu przekazuje do:

- A. Dyrektora Placówki
- B. Sekretariatu
- C. Pokoju nauczycielskiego
- D. Pokoju wychowawców

➤ Wstrzymuje wejście na teren Placówki

Po godzinach pracy szkoły – w pierwszej kolejności powiadamia się specjalistyczne służby ratownicze – stosownie do zagrożenia a następnie informuje o zaistniałym zdarzeniu Dyrekcję Placówki.

2. SEKRETARIAT

Zgodnie z decyzją Dyrektora Placówki powiadamia:

- Policję**997**
- Straż pożarną.....**998**
- Pogotowie ratunkowe.....**999**
- inne służby w zależności od potrzeb

Nadzoruje zabezpieczenie / ewakuację / ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.

3. DYREKTOR PLACÓWKI

- Podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji / pełna lub częściowa /.
- Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze.
- Nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych.
- Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych.
- Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren Placówki
- Organizuje akcję ratowniczą.
- Zarządza ewakuację samochodów przed budynków szkoły i internatu.
- Określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia.
- Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi / PSP, Policja, Pogotowie Ratunkowe, Pogotowie Gazowe itp./

4. WYCHOWAWCY KLAS – NAUCZYCIELE

- Ogłaszają alarm dla uczniów / klas /.
- Nakazują opuszczenie budynku.
- Nadzorują przebieg ewakuacji uczniów / klasy /.
- Nadzorują zabezpieczenie / ewakuację / ważnego mienia i dokumentów.
- Sprawdzają stan osobowy uczniów.

5. DYŻURNY NAUCZYCIEL

- Nadzoruje ewakuacje samochodów sprzed budynku szkoły i internatu.
- Przekazuje na miejsce ewakuacji informacje o zakończeniu akcji ewakuacyjnej.

6. PRACOWNICY ZATRUDNIENI W PLACÓWCE

- W każdym z przypadków wymagającym ewakuacji należy postępować zgodnie z planem ewakuacji Placówki oraz ewakuować się drogami ewakuacyjnymi określonymi w procedurze.
- W przypadku zagrożenia lub wystąpienia skażenia chemicznego /NSCH/ w zależności od zaistniałej sytuacji należy postępować zgodnie z zaleceniami / pozostać na miejscu, ewakuować się /.

OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

1. Ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń.
2. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.
3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych.
4. Przygotować do ewakuacji / zabezpieczyć / ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.
5. Pozamykać okna.
6. Osoby wytypowane do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do przydzielonych im zadań.
7. Wszystkie osoby opuszczające Placówkę powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z zaleceniami i udać się na boisko szkolne przy Zespole Szkół Mechanicznych.
8. Nie zamykać pomieszczeń.
9. Nauczyciele/wychowawcy informują portiera o opuszczeniu klas/sal przez wychowanków.
10. Nauczyciele/wychowawcy na miejscu ewakuacji / boisko szkolne przy Zespole Szkół Mechanicznych/ sprawdzają obecność przekazują informację do Dyrektora Placówki.

11. Na miejscu ewakuacji nauczyciel/wychowawca i uczniowie przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu i kontynuacji nauki lub jej zakończenia.

DROGI EWAKUACYJNE / KIERUNKI EWAKUACJI

Ewakuacja uczniów i pracowników Placówki na boisko szkolne przy Zespole Szkół Mechanicznych odbywa się:

- A) Z budynku szkoły / ul. Jagiellońska 30 przez wejście główne oraz drogę ewakuacyjną

OBOWIĄZKI WYCHOWAWCÓW KLAS / SEKRETARIATU SZKOŁY

1. Posiadać wykaz ważnych dokumentów, urządzeń, pieczęci itp., które mają być zabezpieczone /ewakuowane/.
2. Przeszkolić uczniów w zakresie organizacji i przebiegu ewakuacji.
3. Przeprowadzić próbną ewakuację klas w ramach godzin wychowawczych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wyznaczyć nauczycieli/wychowawców regulujących ruchem, zabezpieczających dokumenty, ważne mienie itp.
2. Na terenie Placówki do czasu otrzymania innych dyspozycji pozostaje portier oraz wyznaczone osoby funkcyjne.

Procedura pełnienia dyżurów nocnych w internacie/bursie

1. Dyżur nocny pełnią 2 osoby w internacie (wychowawca i opiekun nocny) i 1 osoba w bursie (wychowawca).
2. Dyżur nocny w internacie/bursie zaczyna się o godz. 22⁰⁰ a kończy się o godz. 6⁰⁰
3. Kierownikiem opieki nocnej jest nauczyciel – wychowawca.
4. Do obowiązków kierownika opieki nocnej poza opieką nad wychowankami należy:
 - a) zasięgnięcie informacji od wychowawców o stanie liczebnym oraz stanie zdrowia wychowanków,
 - b) w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu wychowanków wezwanie pogotowia, straży pożarnej, policji,
 - c) informowanie dyrektora i wicedyrektora o zaistniałych zdarzeniach,
 - d) rozwiązywanie ewentualnych problemów wychowawczych,
 - e) podejmowanie decyzji w sprawach bieżących,
 - f) koordynowanie pracą pozostałych opiekunów nocnych w czasie trwania dyżuru.
5. Kierownik rozpoczyna dyżur o godz. 19⁴⁵ od przyjęcia spisu stanu osobowego internatu na godzinę 20⁴⁵ /bursy na godz. 21⁴⁵ Następnie sprawdza czy wszyscy wychowankowie są należycie przygotowani do snu, tj. czy znajdują się w swoich sypialniach oraz czy są umyci i ubrani w strój do spania. Jeśli wszystko jest w porządku, wychowawcy mogą zakończyć dyżur i opuścić internat/bursę. Jeżeli wychowankowie nie są w należyty sposób przygotowani do ciszy nocnej, wychowawcy odpowiedzialni za to muszą pozostać dłużej i dopilnować właściwego przygotowania się wychowanków do ciszy nocnej.
6. W przypadku, gdy na dyżur nocny nie zgłosi się wychowawca, który powinien go pełnić, kierownik opieki nocnej wyznacza do pełnienia dyżuru nocnego jedną spośród osób kończących pełnienie dyżuru wieczornego.
7. Ustala się 2 obszary (części) opieki nocnej:
 - a) Internat:
 - I piętro – pokoje: 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111 – opiekę sprawuje opiekun nocny,

- II piętro – pokoje: 213, 214, 215, 216, 217 – opiekę sprawuje kierownik opieki nocnej.

b) Bursa:

- II i III piętro – opiekę sprawuje dyżurujący wychowawca.

8. Do obowiązków osób pełniących dyżur nocny należy:

a) przebywanie w wyznaczonych obszarach (częściach) przez cały czas pełnienia dyżuru,

b) regularne obejście sypialni wg następującego porządku:

- do godz. 24⁰⁰ co pół godziny,
- od godz. 24⁰⁰ co jedną godzinę,

c) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków,

d) podawanie zaleconych leków za pisemną zgodą prawnych opiekunów chorym dzieciom i stała kontrola ich stanu zdrowia,

e) wysadzanie dzieci moczających się,

f) informowanie po zakończeniu dyżuru rano wychowawców o ewentualnych problemach wychowawczych oraz stanie zdrowia wychowanków,

g) zabezpieczenie kluczy od pomieszczeń na czas nocy,

h) wpisywanie uwag dotyczących przebiegu dyżuru w zeszycie dyżurów.

9. Kierownik oraz pozostałe osoby pełniące dyżur nocny kończą go po przyjeździe do pracy wychowawców na dyżur ranny. Po zakończeniu dyżuru nocnego kierownik w internacie dokonuje wpisu w dzienniku opieki nocnej, a opiekun nocny w zeszycie dyżurów nocnych podpisując się.

W bursie wychowawca dokonuje wpisu do dziennika opieki nocnej.

CISZA NOCNA

1. Cisza nocna dla wychowanków zaczyna się:

- o godz. 21⁰⁰ dla wychowanków najmłodszych,
- o godz. 22⁰⁰ dla pozostałych wychowanków będących uczniami szkoły podstawowej, gimnazjalistów oraz szkół ponadgimnazjalnych,
- młodzież między godz. 21⁰⁰ a 22⁰⁰ może przebywać wyłącznie w swoich pokojach,
- w wyjątkowych sytuacjach – prośbę wychowawcy kończącego dyżur – kierownik opieki nocnej może wyrazić zgodę na oglądanie przez młodzież ponadgimnazjalną programu telewizyjnego (mecz sportowy, film).

2. W sytuacji:

- pogorszenia się stanu zdrowia wychowanka,
- ciężkiego uszkodzenia ciała na skutek wszelkiego rodzaju nieszczęśliwych wypadków,
- groźnych dla życia ostro występujących schorzeń,
- zatruc,

kierownik opieki nocnej:

- podejmuje decyzję o wezwaniu do pomocy drugiej osoby pełniącej dyżur,
- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej,
- wzywa pogotowie ratunkowe (999 lub 112),
- niezwłocznie zawiadamia telefonicznie o zaistniałym zdarzeniu kierownika do spraw opiekuńczo–wychowawczych,
- jeśli zachodzi taka potrzeba jedzie z wychowankiem do szpitala (na czas swojej nieobecności opiekę nad wychowankami w swoim obszarze (części) przekazuje opiekunowi nocnemu lub wychowawcy).

3. W przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia kierownik opieki nocnej zachowuje spokój, nie dopuszcza do paniki i natychmiast alarmuje:

- wychowanków znajdujących się w strefie zagrożenia, narażonych na jego skutki,
- straż pożarną (998 lub 112),
- telefonicznie kierownika do spraw opiekuńczo–wychowawczych,
- w razie potrzeby alarmuje inne służby ratunkowe i techniczne (pogotowie, gazownicze, elektryczne).

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną wyraźnie podaje informacje dotyczące:

- gdzie powstało zdarzenie – dokładny adres, nazwę obiektu, piętro, co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,

- czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi,
- numer telefonu z którego mówi oraz swoje imię i nazwisko.

Następnie do czasu przybycia straży pożarnej i innych służb ratunkowych, dyrektora bądź wicedyrektora ZPSW organizuje akcję ratowniczą

- w miarę możliwości na ile zaistniała sytuacja pozwala przystępuje do akcji ratowniczo – gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się na wyposażeniu placówki,
- w przypadku zaawansowanego pożaru zagrażającemu zdrowiu i życiu ludzi w pierwszej kolejności przeprowadza ewakuację uczniów/wychowanków z zagrożonego obszaru,
- przeciwdziała panice wśród dzieci i młodzieży w trakcie akcji ewakuacyjnej,
- po umieszczeniu uczniów/wychowanków w wyznaczonym bezpiecznym miejscu dokonuje kontroli stany osobowego,
- w razie konieczności udziela przedmedycznej pomocy poszkodowanym,
- wyłącza dopływ prądu oraz gazy w obszarze objętym pożarem,
- do momentu przybycia służb ratunkowych pełni funkcję koordynatora czuwającego nad bezpieczeństwem.

Wszystkie osoby pełniące dyżury nocne powinny przejść szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy (w szczególności w przypadkach padaczki, astmy, porażen prądem, oparzeń) oraz obsługi podstawowego sprzętu gaśniczego tj. gaśnica, hydrant, koc gaśniczy. Zachowania w nagłych nieprzewidzianych wypadkach – pożar, powódź, katastrofa budowlana.

Podstawy prawne opracowanych procedur:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997r. / Dz. U. Nr 78, poz. 483 /.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci młodzieży zagrożonych uzależnieniem Dz.U. 2003 nr 26 poz. 226
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2005.179.1485 z późn. zmianami);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lipca 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. Z 2015 roku poz.1249)
6. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989r. / Dz. U. z 1991r., Nr 120, poz. 526/.
7. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr 6 z późniejszymi zmianami).
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1955r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10 poz.55 ze zmianami)
10. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2005r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony cywilnej Kraju, Szefów Obrony Cywilnej województw, powiatów i gmin.
12. Art. 68 ust. 1 pkt 3 i 6 ustawy Prawo oświatowe, art. 7 ust. 1 i 2 pkt 6 KN, § 2, 13 i 14 rozporządzenia MENiS z 31 grudnia 2002 r.
13. Art. 14 ust. 1 oraz art. 43 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w